

КРЕИРАЊЕ И
АНАЛИЗА
ЈАВНИХ
ПОЛИТИКА

Боље анализе
Боље јавне одлуке
Боље друштво
Интердисциплинарни програм
кратких циклуса у области
креирања и анализе
јавних политика

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Суфинансирано
средствима програма
Европске уније Erasmus+

КУРСЕВИ ИЗ ОБЛАСТИ КРЕИРАЊА И АНАЛИЗЕ ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

Београд 2021

КРЕИРАЊЕ И АНАЛИЗА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

Боље анализе
Боље јавне одлуке
Боље друштво

Интердисциплинарни програм
кратких циклуса у области
креирања и анализе
јавних политика

Правни факултет Универзитета у Београду

Број пројекта: 598596-EPP-1-2018-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP

„Овај пројекат је финансиран уз подршку Европске комисије. Ова публикација одражава ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу која може настати на основу овде садржаних информација.“

САДРЖАЈ

КРЕИРАЊЕ И АНАЛИЗА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА	5
КУРСЕВИ ЦЕЛОЖИВОТНОГ УЧЕЊА У ОБЛАСТИ ЈАВНИХ ПОЛИТИКА	7
Коме су курсеви намењени?	7
Који курсеви су у понуди?	8
Како, када и где се изводи настава?	10
Како се пријавити?	11
СПИСАК КУРСЕВА КОЈИ С У ПОНУДИ У 2021. ГОДИНИ	13
Увод у јавне политике	14
Увод у упоредну политику	16
Јавни сектор и јавна управа: увод у менаџмент и организацију	18
Примењена анализа јавних политика: правни, социолошки и економски аспекти	20
Квантитативне истраживачке методе за анализу јавних политика и прописа	22
Квалитативне методе за истраживање јавних политика и прописа	24
Регулаторни менаџмент	26
Анализа ефеката прописа	28
Политике социјалног укључивања и родне равноправности у Србији и ЕУ: стање и евалуације	30
Политика запошљавања и тржишта рада	34
Савремени проблеми социјалне политике	36
Безбедносне политике Србије	38
БИОГРАФИЈЕ ПРЕДАВАЧА	41

Креирање и анализа јавних политика

Државе свакодневно доносе одлука које се тичу бољитка целог друштва које називамо јавним политикама (енгл. *public policy*). Када се доносе на основу **стручних знања** и **информација** кажемо да је реч о јавним политика заснованим на подацима (енгл. *evidence based public policy*). Тако су, на пример, владе држава донеле низ мера којима се боре против пандемије вируса Ковид-19 управо на основу епидемиолошких и других стручних и научних знања. Те јавне политике укључују мере као што су карантин, ограничавање кретања, физичко дистанцирање људи итд.

Међутим, на јавне политике не утичу само стручна знања, већ постоје постоје и различите групе са својим **приватним интересима** који могу бити и супротстављени. Тако, на пример, власници и радници у хотелима, ресторанима или трговинама имају интерес да се мање примењују мере ограничавања кретања, док старији грађани, хронични болесници или медицински радници имају интерес да те мере подрже.

Поред свега тога, на јавне политике утичу и расположива **финансијска средства**. По правилу, финансијска средства која државе имају на располагању када доносе и спроводе јавне политике нису неограничена, па из угла јавних финансија није могуће услишити све потребе друштва. Зато се у јавним политикама врши **приоритизација циљева**. Сам тај процес воде **политичари** који имају најважнију улогу у доношењу јавних политика. Њима помажу стручни и обучени **државни службеници**, али у процесу учествују и **грађани** кроз јавне расправе, различите организације, стручњаци и научници.

Иако у процесу доношења и спровођења јавних политика учествују различите организације и појединци, **држава администрација** свакако има најважнију улогу. Од знања, вештина и стручности запослених зависи какав ће бити капацитет државне администрације да на стручан начин подржи доношење одлука, сагледа све аспекте проблема, организује неопходне консул-

тације са различитим странама, осмисли мере јавне политике, ако је потребно припреми прописе, управља спровођењем стратегија, учи из претходног искуства и модернизује процесе како би што ефикасније и боље разумела потребе грађана.

Слично томе, од знања и стручности појединаца зависи капацитет организација које анализирају јавне политике, врше процену њихове ефикасности и делотворности, анализирају њихове ефекте или пишу предлоге јавних политике. **Аналитичари јавних политика могу** бити људи који раде у стручним и научним организацијама, удружењима грађана или привредника, у компанијама, медијима итд. Коначно, научници имају све важнију улогу у процесу доношења јавних политика. Поред своје природне окренутости ка проширивању знања о свету који нас окружује, све више се вреднује и друштвени утицај научних открића у смислу да се истраживачи и научници из разних области охрабрују да са својим открићима допринесу јавним политикама.

Са жељом да допринесе развоју савременог образовања у области јавних политика по угледу на водеће европске универзитете, Европска унија је у оквиру Ерасмус+ КА2 програма подржала пројекат Интердисциплинарни кратки програми у области креирања и анализе јавних политика (*Interdisciplinary short cycle programs in public policy making and analysis*, скраћено ППМА). Главни циљ пројекта је развој десетина нових предмета и извођење наставе у оквиру интердисциплинарних курсева у области јавних политика на универзитетима у Србији. Додатни циљ је стварање мреже стручњака који се баве анализом јавних политика у Србији и региону.

Поред стручњака са Универзитета у Београду, Новом Саду и Нишу, пројектни тим чине стручњаци са неких од најпознатијих универзитета у Европи, као што су Кингс Колеџ у Лондону, Универзитет у Паризу Ест Кретел, Универзитет у Лајдену, али и Републички Секретаријат за јавне политике, СеКонС, Фондација за развој економске науке, Регио 27Е из Париза и други.

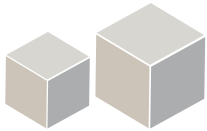

Курсеви целоживотног учења у области јавних политика

Коме су курсеви намењени?

Курсеви из области анализе јавних политика могу бити корисни свима који имају жељу да допринесу добробити заједнице и који се интересују за питања од општег интереса. Намењени су академским грађанима који желе да учествују у припреми стратегија владе, планова развоја локалне самоуправе или допринесу припреми прописа у одређеним областима као што су социјална, економска или безбедносна политика.

Избор и садржај курсева конципирани су тако да се обрађају професионалцима који имају диплому основних студија, искуство у раду с државном управом или жељу да се усаврше у том каријерном правцу. Поред тога, курсеве могу да похађају и студенти академских студија и на тај начин прошире скуп својих компетенција које ће им омогућути лакши улазак у будуће послове. Такође, курсеве могу похађати истраживачи и научници из различитих области који желе да овладају методологијом за остваривање утицаја њихових истраживања на значајне друштвене одлуке. Стечена знања на понуђеним курсевима допринеће компетентности институција послодаваца како у јавном, тако и у невладином, академском истраживачком и приватном сектору.

Који курсеви су у понуди?

За 2021. годину, Правни факултет је у сарадњи са другим факултетима Универзитета у Београду припремио следеће курсеве:

- Увод у јавне политике
- Увод у упоредну политику
- Јавни сектор и јавна управа: увод у менаџмент и организацију
- Примењена анализа јавних политика: правни, социолошки и економски аспект
- Квантитативне истраживачке методе за анализу јавних политика и прописа
- Квалитативне методе за истраживање јавних политика и прописа
- Регулаторни менаџмент
- Анализа ефеката прописа
- Политике социјалног укључивања и родне равноправности у Србији и ЕУ: стање и евалуација
- Политика запошљавања и тржишта рада
- Савремени проблеми социјалне политике
- Безбедносне политике Србије

Кратак опис сваког од ових курсева можете наћи у наставку брошуре.

Које курсеве да изаберем?

Поред могућности похађања појединачних курсева, постоји могућност реализације кратких обука које обухватају садржаје из различитих области као скуп повезаних курсева. Програми кратких обука формирају се на основу заинтересованости групе полазника или послодаваца који упућују своје запослене на обуке. Постоји могућност да се појединачни курсеви комбинују у програме кратких обука. Подаци о овим курсевима могу се наћи на сајту Правног факултета Универзитета у Београду (www.ius.bg.ac.rs) и на адреси пројекта (www.pdma.pmf.uns.ac.rs).

Полазници имају различите опције за похађање курсева. Могуће је изабрати **појединачне курсеве**. У том сличају бира се најмање један курс, док горњи лимит у погледу броја курсева не постоји. Курсеви се организују када се пријави три или више полазника.

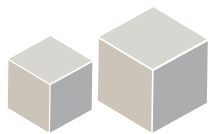
Полазници који желе да унапреде своје знање из области јавних политика могу изабрати и **Основни модул** који садржи један обавезни курс - Увод у јавне политике – и један изборни који се бира са списка свих преосталих курсева.

На крају, најамбициознији полазници могу изабрати **Напредни модул** који садржи три курса. Први је обавезни курс Увод у јавне политике, а друга два су изборна. Први изборни курс бира се са следећег списка уводних курсева:

- Увод у упоредну политику
- Јавни сектор и јавна управа: увод у менаџмент и организацију
- Примењена анализа јавних политика: правни, социолошки и економски аспект
- Квантитативне истраживачке методе за анализу јавних политика и прописа
- Квалитативне методе за истраживање јавних политика и прописа

Други изборни предмет бира се са списка курсева који се баве ширим питањима и секторским политика:

- Регулаторни менаџмент
- Анализа ефеката прописа
- Политике социјалног укључивања и родне равноправности у Србији и ЕУ: стање и евалуација
- Политика запошљавања и тржишта рада
- Савремени проблеми социјалне политике
- Безбедносне политике Србије

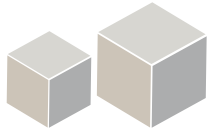
Како, када и где се изводи настава?

Реализација наставе на курсевима могућа је на два начина. Први начин се реализује кроз контакт часове „лицем у лице“ у модерно опремљеним учионицама или у оквиру организације које жели да запосленима омогући похађање курсева и обука. Други начин је *on-line* настава која се организује на платформама намењеним за учење и уз помоћ одговарајућих софтвера (Moodle и Webex) као и уз помоћ погодности које нуди специјално опремљена учионица за даљинско учење на Правном факултету Универзитета у Београду. Без обзира на начин реализације, биће омогућена интензивна интеракција са предавачима.

Полазници бирају оне курсеве за које су заинтересовани. На крају курса полазници пролазе одговарајућу проверу знања и уколико положе ту проверу добијају сертификат Правног факултета Универзитета у Београду којим се потврђује да поседују знање из дате дисциплине. Сваки курс је вредован одговарајућим ЕСПБ и за сваки је одређен број контакт часова.

Термини наставе биће дефинисани у оквиру сваког појединачног позива за упис или дефинисани у договору с пријављеним кандидатима. Настава је прилагођена студирању уз редовно запослење и одвија се у послеподневним и вечерњим часовима и суботом. Настава може бити организована у оквиру радног времена уколико се реализује кроз споразум с једним послодавцем који преферира такве услове. У првом циклусу, предвиђено је да се курсеви реализују у периоду од 15. март до 15. маја 2021. године.

Сви полазници ће добити уверење о похађању обуке, односно, о положеном завршеном испиту.

Како се пријавити?

Индивидуална пријава може се поднети на основу објављеног позива или ван објављеног позива (самоиницијативно). Заинтересована институција која жели да спроведе обуку запослених може поднети институционалну пријаву за своје запослене.

Пријаве или додатна питања се шаљу на мејл адресу ppma@ius.bg.ac.rs. За институционалне пријаве обратите се координатору програма целоживотних обука из области јавних политика (danilo.vukovic@ius.bg.ac.rs).

Индивидуална пријава треба да садржи: попуњен формулар за пријављивање и биографију кандидата. У случају самоиницијативне пријаве појединца или институције, пријава треба да садржи и списак курсева за које постоји интересовање.

Селекција кандидата обавља се на основу пријаве и интервјуа с кандидатом. Селекцију обавља трочлана комисија коју чине наставници који учествују у извођењу наставе на понуђеним курсевима. Критеријуми за одабир кандидата састоје се из следећег: релевантно радно искуство (25 поена), мотивисаност (25 поена), аналитичност (25 поена), друштвена ангажованост (25 поена).

У случају ако је пријављен превелики број кандидата у односу на максималан број полазника у једном циклусу (20), као и у случају велике разноликости профила пријављених полазника, постоји могућност да комисија за упис организује тест опште информисаности о јавним политикама за пријављене кандидате. Резултати теста ће се употребити за одабир кандидата и усклађивање нивоа полазника у једној групи. У случају да се у селекцији користи приступни тест, резултат теста додаје се на претходно дефинисана четири критеријума и сваки тада носи по 20 поена.

Поред наведених критеријума, приликом уписа кандидата водиће се рачуна о родној избалансираности и укључивању осетљивих група и мањина.

Додатне информације, као и позиви за пријављивање на програме који ће бити реализовани у оквиру Ерасмус+ пројекта ППМА, налазе се на сајту www.ppma.uns.ac.rs, као и на сајту Правног факултета на адреси <http://www.ius.bg.ac.rs/ppma/>.

Финансирање курсева може бити обезбеђено из пројекта (нпр. Ерасмус+), институције у којој су запослени полазници или од стране самих полазника. Детаљи у погледу финансирања и цене садржани су у појединачним позивима. Код организовања наставе на основу пристиглих самоиницијативних пријава, цена курса или кратке обуке одређује се у складу с бројем пријављених/уписаних кандидата.

СПИСАК КУРСЕВА

КОЈИ С У ПОНУДИ
У 2021. ГОДИНИ

НАЗИВ КУРСА:

УВОД У ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

Кратак опис курса

Курс **Увод у јавне политике** има за циљ да оспособи полазнике заинтересоване за аналитичарски позив да критички сагледају проблеме у области јавних политика. У оквиру овог курса, полазници ће научити о значају анализе јавних политика, врстама анализе и биће оспособљени да дефинишу проблем, предвиде ефекте различитих опција и предложе најбољу опцију уз јасну аргументацију засновану на економским концептима и релевантним вредносним критеријумима. Полазници ће моћи да примене у оквиру наставе и самосталног рада неке од метода квантитативне или квалитативне анализе у конкретном примеру. Овај курс садржи и теме као што су: мониторинг и евалуација јавних политика, где ће се полазници упознати са врстама показатеља и научити да изабере и дефинишу смислене показатеље, као и да направе извештај о спровођењу и оцени ефеката јавних политика; основе комуникације јавних политика, пре свега у писаној форми као policy brief/мето и као оригинална анализа јавне политике и др.

Који су едукативни циљеви програма

- Да се полазници упознају са основним концептима јавних политика и разлозима државне интервенције
- Да полазници могу да сагледају ефекте различитих опција и анализирају опције користећи јасну аргументацију
- Да разумеју начин на који се врши праћење (мониторинг) и евалуација јавних политика
- Да могу да сачине документ у коме се на јасан и прегледан начин анализирају мере јавне политике

Која знања ће стећи учесници?

Полазници ће разумети улогу анализе јавних политика у процесу доношења одлука и у управљању променама.

Биће оспособљени да критички сагледавају потребу за јавном политиком у конкретном контексту.

Умеће да идентификују основне информације потребне за анализу и оцену ефеката јавних политика у конкретном реалном контексту.

Умеће да идентификују проблем и сагледају га из угла економских и других критеријума од значаја за доношење одлуке.

Реализатори: Бранко Радуловић, Данило Вуковић, Јасна Атанасијеви

Садржај курса

- Анализа јавних политика у процесу креирања јавних политика, корисници анализе јавних политика
- Процес анализе и критичко мишљење, Врсте анализа јавних политика и улога аналитичара
- Дефинисање проблема; Избор критеријума: вредносни, економски и други критеријуми; Предвиђање исхода алтернативних опција јавних политика; Препоручивање најповољније опције
- Праћење ефеката спровођења јавне политике, различите врсте ефеката и показатеља; Евалуација јавне политике
- Развијање аргумената за јавне политике; Студије случаја
- Комуницирање анализе јавних политика: различити типични формати писмене комуникације, усмено комуницирање према различитим ко-рисницима анализа.

НАЗИВ КУРСА:

УВОД У УПОРЕДНУ ПОЛИТИКУ

Кратак опис курса

Курс покрива кључне теме у упоредној политици, нарочито облике, динамику и исходе демократских установа. Размотриће се основна обележја различитих облика демократије, укључујући већинску (Вестминстерску) демократију и демократију консензуса, као и политичке институције и институционалне конфигурације у старим и новим демократијама и плуралним друштвима. Анализираће се облици, функционисање и резултати политичких установа, нарочито када је реч о односу извршне и законодавне власти, организацији извршне власти и коалицијама, законодавним телима, изборним и страначким системима, као и територијалној децентрализацији. Све теме биће илустроване истакнутим примерима из савремених старих и нових демократија и плуралних друштава у различитим светским регионима, укључујући и Балкан.

Који су едукативни циљевни програма?

- Шире разумевање упоредне политике и њеног места у политичким и друштвеним наукама.
- Упознавање са кључним појмовима и теоријама у савременој упоредној политици.
- Примена одговарајућих појмова и теорија на релевантне примере савремених држава и политичких установа.

Која знања ће стећи учесници?

- Учесници ће се упознати са основним облицима, динамиком и исходама различитих облика демократских установа.
- Разликоваће основне моделе демократије и различите демократске установе и институционалне конфигурације.
- Упознаће облике и функционисање кључних установа, укључујући изборне и страначке системе и различите облике хоризонталне и вертикалне организације власти.
- Тестираће нова знања на примерима из Србије, других земаља нашег региона и савремених демократија у другим регионима.

Реализатор: Небојша Владисављевић

Садржај курса

- Демократија и уставни дизајн
- Облици демократије
- Председнички, парламентарни и полупредседнички системи
- Владе и коалиције
- Законодавна тела
- Избори и изборни системи
- Политичке странке и страначки системи
- Унитарне и федералне државе
- Демократија у плуралним друштвима
- Исходи демократских установа

НАЗИВ КУРСА:

ЈАВНИ СЕКТОР И ЈАВНА УПРАВА: УВОД У МЕНАЏМЕНТ И ОРГАНИЗАЦИЈУ

Кратак опис курса

Курс „Увод у менаџмент и организацију јавног сектора“ обезбеђује полазницима неопходна знања и вештине за примену теорије и праксе менаџмента у организацијама јавног сектора и јавне управе. Курс је намењен полазницима који желе да сагледају ширу управљачку слику, као и изазове са којима се сусрећу запослени у организацијама јавног сектора и јавне управе. Током курса полазници ће се упознати са основним менаџерским концептима и примерима добре праксе, а посебан осврт ће бити на примени основних функција менаџмента, значају и начину примене специјализованих дисциплина менаџмента (стратегички менаџмент, управљање променама, лидерство, пројектни менаџмент, итд) и стратешком управљању перформансама у државној управи. Да би се остварили циљеви курса, полазници ће: изградити капацитете за примену савремених менаџерских знања и вештина у организацијама јавног сектора, демонстрирати способност за интеграцију планирања, организовања, вођења и контроле, демонстрирати способност за примену модела и концепата менаџмента у конкретној организацији, разумети процесе управљања перформансама који ће омогућити неопходне промене на индивидуалном и организационом нивоу и процењивати и анализирати планирани и/или остварени индивидуални и организациони учинак као основне покретаче промена. Програмом је предвиђен самосталан рад полазника (појединачно или у групи) на студијама случаја и представљање резултата. Студије случаја биће проблеми из домена стратешког управљања организацијама јавног сектора и управљања системом јавних политика и биће анализирани из менаџерске перспективе.

Који су едукативни циљеви програма?

- Програм обезбеђује учесницима неопходна знања и вештине за примену теорије и праксе менаџмента у организацијама јавног сектора и јавне управе.
- Курс је намењен учесницима који желе да сагледају ширу управљачку слику, као и изазове са којима се сусрећу запослени у организацијама јавног сектора.
- Током курса учесници ће се упознати са основним менаџерским алатима и примерима добре праксе.

Која знања ће стећи учесници?

- Кључни менаџмент концепти, теорије и проблеми у пракси.
- Примена основних функција менаџмента.
- Значај и начин примене специјализованих дисциплина менаџмента (стратегички менаџмент, управљање променама, лидерство, пројектни менаџмент, итд).
- Стратешко управљање перформансама у државној управи.

Реализатори: Марко Михић и Марко Давинић

Садржај курса

- Развој теорије менаџмента
- Основи јавне управе у Србији
- Основе менаџмента и организације у јавном сектору
- Нови јавни менаџмент – значај и изазови
- Стратешки аспекти управљања у организацијама јавног сектора и јавне управе: кључне компоненте и фазе
- Успостављање система за управљање перформансама у организацијама јавног сектора и јавне управе
- Спровођење процеса промене – научене лекције
- Управљање системом јавних политика: управљачки и организациони аспекти

НАЗИВ КУРСА:

**ПРИМЕЊЕНА АНАЛИЗА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА:
ПРАВНИ, СОЦИОЛОШКИ И ЕКОНОМСКИ
АСПЕКТИ**

**Кратак
опис курса**

Курс "Примењена анализа јавних политика: правни, економски и социолошки аспекти" је усмерен на овладавање основним појмовима неопходним за разумевања процеса креирања и анализе јавних политика и прописа. Он представља увод у социолошку, правну и економску анализу јавних политика. Током програма, полазници ће се упознати са основним концептима и анализама одабраних друштвених процеса који су релевантни за одређене јавне политике. Међу њима су глобализација и стварање глобалних мрежа усмерених на креирање јавних политика (engl. policy networks); трансформација друштвених институција на примерима брака, породице и рада; разумевање државних институција, њихове неефикасности, кризе и "пражњења од садржаја"; улога друштвених актера и институција у креирању политика и прописа (институционална анализа и анализа актера и мрежа); улога културе на креирање и примену јавних политика на примеру неформалних пракси и институција и злоћудних друштвених проблема и њиховог решавања (на примерима депопулације, регулације тржишта итд.). Програмом је предвиђен самосталан рад полазника (појединачно или у групи) на студији случаја и представљање резултата. Студија случаја биће проблем из домена јавних политика који ће бити анализиран из социолошке, правне и економске перспективе.

Који су едукативни циљеви програма?

- Упознавање са основним социолошким, правним и економским појмовима, анализама друштвеног контекста (на глобалном и националном) нивоу и кључним друштвеним променама које утичу на процесе креирања јавних политика.
- Примена социолошких знања за креирање и анализу јавних политика кроз студије случаја и вежбе које одговарају реалним проблемима с којима се суочавају креатори и аналитичари јавних политика и прописа.

Која знања ће стећи учесници?

- Упознавање са основним социолошким, правним и економским појмовима и знањима потребним за креирање и анализу јавних политика: глобализација и с њом повезане друштвене промене, друштвене мреже и мреже усмерене ка креирању јавних политика, друштвене и државне институције, неформалне праксе, сложени и злоћудни друштвени проблеми и др.

Реализатори: Данило Вуковић, Бранко Радуловић, Јасна Атанасијевић

Садржај курса

- Јавне политике и процеси у сложенем, умреженом и глобализованом друштву
- Промене друштвених институција и утицај на јавне политике и прописе (примери: брак, породица, рад итд.)
- Државне институције: криза и пражњење од садржаја
- Актери у процесу креирања јавних политика и прописа: интереси, вредности и стратегије
- Култура и јавне политике: како култура неформалних пракси утиче на креирање јавних политика
- Решавање комплексних (wicked) проблема

НАЗИВ КУРСА:

КВАНТИТАТИВНЕ ИСТРАЖИВАЧКЕ МЕТОДЕ ЗА АНАЛИЗУ ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА

Кратак опис курса

Квантитативне истраживачке методе за анализу јавних политика и прописа је курс/програм који је усмерен на разумевање и интерпретацију различитих (доминантних) статистичких метода и техника које се користе за креирање, анализу и евалуацију јавних политика. Полазници ће овладати кључним методолошким знањима и техникама у два кључна аспекта. Прво, упознаће се са проблемима инструментализације, посебно са нагласком формирања индекса и скала за мерење јавних политика; и друго, упознаће се са методама које се користе за анализу јавних политика, нарочито, са становишта мониторинга, евалуације и процене ефеката јавних политика (impact assesment). Знања и вештине стечене на овом курсу треба да помогну полазницима да буду у стању након завршеног курса да активно користе податке и резултате квантитативних истраживања, како у фази њиховог креирања, тако и у фази евалиације јавних политика. Додатно, курс ће обухватити и стицање вештина инференцијалне статистике, посебно у погледу извештавања и јавне презентације резултата истраживања које се руководи квантитативним методама. Коначно, у складу са најсавременијим трендовима, а имајући у виду да полазници паралелно похађају курс из квалитативних метода, у оквиру овог програма полазници ће се упознати са могућностима и примерима коришћења мешовитог приступа, тј. приступа који комбинује квалитативне и квантитативне методе у процесу креирања, анализе и евалуације јавних политика.

Који су едукативни циљеви програма?

- Овладавање коришћења квантитативних метода у циљу креирања и евалуације јавних политика.

Која знања ће стећи учесници?

- Корисност и примена квантитативних метода
- Уобичајене квантитативне методе које се користе за анализу и евалуацију јавних политика
- Поступци анализе квантитативних података
- Интерпретација истраживачких квантитативних налаза

Реализатор: Милош Бешић

Садржај курса

- Квантитативне методе у друштвеним истраживањима – уводна разматрања
- Кључне квантитативне методе које се примењују у анализи јавних политика и њихове специфичности
- Теоријски концепт и инструментализација у квантитативним истраживањима јавних политика
- Дескриптивне и експлоративне статистичке методе (униваријантне и биваријанте)
- Регресиона анализа у истраживањима јавних политика
- Кластер анализа и факторска анализа (ЕФА и ЦФА)
- Компаративни дизајн и примена квантитативних метода
- Специфичности лонгитудиналног дизајна у примени квантитативних метода када се анализирају јавне политике
- Квази-експериментални дизајн као нужност приликом евалуација јавних политика
- Практикум

НАЗИВ КУРСА:

КВАЛИТАТИВНЕ МЕТОДЕ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА

Кратак опис курса

Квалитативне методе за истраживање јавних политика је програм усмерен на овладавање принципима и вештинама коришћења квалитативне методологије у контексту креирања и евалуације јавних политика. Учесници ће овладати општим принципима квалитативне методологије, као и поступцима прикупљања и анализе података. Програмом је предвиђено упознавање са вођењем интервјуа и фокус група, квалитативном тематском анализом, креирањем и анализом сценарија, и методологијом студије случаја. Током програма учесници ће такође овладати вештинама креирања и презентовања истраживачког извештаја. Програм је намењен свим интересним странама укљученим у процесе креирања и евалуирања јавних политика.

Који су едукативни циљеви програма?

- Овладавање принципима и вештинама коришћења квалитативне методологије у контексту креирања и евалуације јавних политика.

Која знања ће стећи учесници?

- Општи принципи квалитативне методологије истраживања
- Различити поступци прикупљања и анализе података.

Реализатор: Јелена Павловић

Садржај курса

- Увод у квалитативна истраживања
- Значај квалитативних истраживања за креирање и евалуацију јавних политика
- Дизајнирање квалитативних истраживања у области јавних политика
- Интервјуи и фокус групе
- Квалитативна тематска анализа
- Анализа сценарија
- Студија случаја
- Креирање извештаја
- Презентовање резултата
- Практикум

НАЗИВ КУРСА: **РЕГУЛАТОРНИ МЕНАЏМЕНТ**

Кратак опис курса

Сврха курса „Регулаторни менаџмент“ је да студенти разумеју процес регулације, као подељене функције између државе и недржавних субјеката, елементе процеса регулације, као и управљање самим процесом регулације (Регулаторно управљање - *Regulatory Governance*, односно регулаторни менаџмент.

Полазници курса ће у оквиру уводних предавања сазнати по чему се разликује улога државе у време ‘регулаторног капитализма’ и који су основни фактори који су утицали на настанак, развој и промене регулаторне политике у развијеним земљама и земљама у развоју. Потом ће се детаљније размотрити регулаторна улога органа државне управе и недржавних субјеката, и основне детерминанте за избор регулаторне стратегије и елемената регулаторног режима. У оквиру часова на којима ће се разматрати методе и облици регулације, као и инструменти регулације, полазници ће разумети различите облике интервенисања мешовите јавно-приватне природе, са неким примерима из домаћег законодавства и праксе. У оквиру часова на којим ће се разматрати основна питања спровођења регулације, полазници ће разматрати начела тзв. одговорне регулације.

У оквиру друге целине курса, посвећене унапређењу регулаторног менаџмента као делу процеса реформи јавне управе, полазници курса ће се прво упознати са релевантним примерима из упоредне регулаторне праксе и препорукама међународних организација о унапређењу процеса јавних политика, као и процеса доношења прописа. Потом ће се разматрати процес усвајања прописа у Републици Србији, законодавне процедуре и стратешки правци регулаторне реформе. Најзначајнији практични елемент друге целине курса је разматрање фаза и корака у поступку анализе ефеката прописа (идентификација проблема, дефинисање циљева, анализа алтернативних решења и др.), као и анализе трошкова и користи и упознавање са другим практичним методима који се користе у анализи ефеката прописа. Пример анализе трошкова и користи (нарочито модела стандардног трошка и обрачуна административног оптерећења) предмет је практичног дела наставе, у оквиру којег ће полазници имати могућност да, на примеру некога од већ усвојених прописа, анализирају обрачун трошкова и користи.

Који су едукативни циљеви програма?

- Разматрање регулаторне улоге државе
- Разумевање промене улоге државе у контексту реформе јавне управе
- Разумевање основних облика испољавања регулаторних функција државе, као и алтернатива
- Упознавање са изазовима са којима се суочава Србија у регулаторној реформи

Која знања ће стећи учесници?

- Разумевање улоге модерне државе
- Познавање елемената регулаторне реформе у развијеним земљама и Србији
- Разумевање фаза и корака у поступку анализе ефеката прописа
- Како функционишу начела добре регулаторне праксе у пракси развијених земаља и домаћој пракси

Реализатор: Татјана Јованић

Садржај курса

- Увод у студије Регулације
- Фактори развоја Регулације
- Увод у Регулаторно управљање (Regulatory Governance)
- Облици, методе и инструменти регулације
- Посебни облици регулације и алтернативе регулацији
- Спровођење регулације
- Унапређење регулаторног менаџмента као део процеса реформи јавне управе
- Алати за унапређење квалитета регулације
- Увод у инструменте анализе (алате) и аналитичке методе
- Студија примера: анализа трошкова и користи одабраних предлога прописа

НАЗИВ КУРСА:

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Кратак опис курса

Анализа ефекта прописа (енгл. Regulatory Impact Assessment или Impact Analysis) представља аналитички и систематичан процес на основу ког се разматрају потенцијални ефекти и прате и вреднују учинци прописа. Анализа ефекта омогућава да се приликом усвајања прописа утврде и боље разумеју потенцијалне позитивне и негативне, директне и индиректне последице које прописи могу да произведу (ex ante анализа), односно које су произвели (ex post анализа). Полазници ће се упознати са кључним методама и алаткама које се користе приликом анализе ефекта прописа. Поред тога курс ће омогућити полазницима да се упознају са применом бихевиористичке економије, економетријских метода и других приступа, у контексту припреме и израде прописа. Коначно, полазници ће бити упознати са компаративним аспектом и приступима анализи ефекта прописа у земљама ЕУ и ОЕЦД.

Која знања ће стећи учесници?

- Полазници ће разумети процес доношења прописа и последице примен прописа.
- Биће оспособљени да критички потребу за прописом и предложена решења.
- Умеће да идентификују основне информације потребне за анализу и оцену ефекта прописа у зависности од специфичности прописа и области коју регулише

Реализатор: Бранко Радуловић

Садржај курса

- Шта је анализа ефеката прописа? Врсте анализе ефеката прописа. Развој и примена анализе ефеката прописа у земљама ЕУ, ОЕЦД и Републици Србији. Правни оквир спровођења анализе ефеката прописа у Републици Србији
- Анализа ефеката као аналитички процес. Дефинисање проблема, циљева и алтернативних решења. Регулаторне опције и алтернативе регулацији. Однос јавних политика и прописа
- Подела трошкова и користи. Индиректни и директни. Трошкови и користи према субјектима који их сnose. Основни економски концепти.
- Анализа трошкова и користи (Cost Benefit Analiza), дисконтовање, практични примери и вежбе.
- Модел стандардног трошка. Мултикритеријумска анализа. Анализа ефективности трошкова Costing.
- Елементи извештаја. Ex post анализа ефеката прописа.

НАЗИВ КУРСА:

ПОЛИТИКЕ СОЦИЈАЛНОГ УКЉУЧИВАЊА И РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ У СРБИЈИ И ЕУ: СТАЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈЕ

Кратак опис курса

Курс „Политике социјалног укључивања и родне равноправности“ има за циљ да омогући полазницима да стекну знања о две важне области јавних политика које не само да представљају специфичне засебне области јавних политика, већ и „прожимајуће“ области које треба да буду присутне као хоризонтална тема у свим областима јавних политика како би се омогућило остваривање једнаких могућности и права свих жена и мушкараца, односно свих друштвених група.

Циљеви курса су вишеструки. Полазници треба да стекну знања о појмовима, кључним фундаменталним теоријама као и примењеним концептима родне равноправности и сиромаштва и социјалног укључивања. Треба да усвоје знања путем којих методологија, индикатора се у Србији и Европској унији прати стање у области сиромаштва, социјалне укључености и родне равноправности. Користећи дате методологије и званичне изворе података Републичког завода за статистику, Еуростат Института за родну равноправност Европске уније, и других извора, полазници ће се упознати са стањем родне равноправности и социјалног укључивања у Србији и ЕУ. Упознавање и анализа политика родне равноправности и социјалног укључивања још је једна важна компонента курса. Поред тога, полазници ће усвојити знања и вештине евалуације јавних политика и применити их на конкретне политике родне равноправности и социјалног укључивања. Поред предавања, кратких семинарских презентација, практичних вежби уз коришћење емпиријских података, курс подразумева и израду испитног рада који ће полазници развијати током похађања курса, уз менторску подршку наставника, а који ће представљати евалуацију једне јавне политике или анализу стања и политика једног одабраног проблема из области сиромаштва, социјалног укључивања или родне равноправности.

Који су едукативни циљеви програма?

- Да се полазници упознају са појмовима, концептима и политикама социјалног укључивања и родне равноправности
- Да стекну знања о упоредним политикама социјалног укључивања и родне равноправности у Србији и Европској унији
- Да се упознају са стањем у различитим областима социјалног укључивања (ризицима од сиромаштва, образовањем, запошљавањем, здравственом и социјалном заштитом, културном и социјалном партиципацијом)
- Да се упознају са стањем родне равноправности у Србији, региону Западног Балкана и Европске уније, у погледу низа аспеката: приступа имовини, запослености, учешћу у политичком одлучивању, односима и подели одговорности у домаћинству.
- Да стекну знања и вештине евалуације политика социјалног укључивања и родне равноправности.

Која знања ће стећи учесници?

- Концепти и теорије сиромаштва, социјалне укључености/искључености, родне равноправности
- Феминистичке теорије и примењени концепти родне равноправности
- Методологије и показатељи социјалне укључености и сиромаштва
- Методологије за праћење родне равноправности у Србији и ЕУ
- Стање у Србији, региону Западног Балкана и ЕУ у различитим областима социјалног укључивања и родне равноправности
- 4. Кључне политике социјалног укључивања и родне равноправности у Србији и ЕУ, у контексту различитих режима благостања
- Методе и поступке евалуације јавних политика у области социјалног укључивања и родне равноправности, те налазе о успешностима политика на основу доступних спроведених евалуација.

Реализатори: Марија Бабовић, Јована Обрадовић

Садржај курса

- Теорије и примењени концепти сиромаштва и социјалног укључивања
- Праћење социјалног укључивања: методе, истраживања, званични домаћи и међународни статистички извори, упознавање са кључним базама података Еуростата, Републичког завода за статистику, Светске банке, Уједињених нација
- Родна равноправност у феминистичким теоријама и примењеном приступу Европског института за родну равноправност
- Праћење родне равноправности у сврху информисања политика: кључни међународни и домаћи индекси и показатељи
- Сиромаштво и социјална искљученост у Србији и ЕУ: стање и трендови
- Проблеми сиромаштва и социјалне искључености у Србији – одабране теме: рурално сиромаштво, социјална укљученост старијег становништва, проблеми искључености и сиромаштва ромске популације, родни аспекти сиромаштва
- Родна равноправност у Србији и ЕУ: стање и трендови
- Проблеми родних неједнакости у Србији – одабране теме: родне неједнакости на тржишту рада, у предузетништву, у приступу имовини и ресурсима, неједнакост у подели неплаћеног кућног рада и бриге о породици,
- Политике социјалног укључивања и смањења сиромаштва у Србији и ЕУ
- Приказ релевантних политика: социјалне заштите, запошљавања, образовања, социјалног укључивања Рома и Ромкиња, особа са инвалидитетом, и др.
- Политике родне равноправности у Србији и ЕУ
- Приказ релевантних политика за родну равноправност: родне равноправности, социјалне заштите, запошљавања, образовања, социјалног укључивања Рома и Ромкиња, особа са инвалидитетом, и др.

- Евалуација политика: циљеви, значај, процес, методе
- Евалуација политика социјалног укључивања
- Евалуација политика социјалног укључивања
- Евалуација политика родне равноправности
- Евалуација политика родне равноправности
- Презентовање фаза у испитном пројектном раду: полазници се опредељују за тему и тип рада (анализа за потребе израде конкретне политике или евалуација конкретне политике), на неколико часова приказују фазе израде, основне налазе, изазове, решења

НАЗИВ КУРСА:

ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА И ТРЖИШТА РАДА

Кратак опис курса

Циљ програма је да се полазници опреме знањима и алатима за спровођење економске анализе политике запошљавања и тржишта рада, као и за практичну примену политике запошљавања као саставног дела опште економске политике, те да се упознају са активним и пасивним политикама тржишта рада као непосредним облицима јавнополитичке интервенције на тржишту рада. Контекст анализе почиње од теоријско-апстрактног образложења разлога за интервенцију и начина интервенције, затим се помера према стилизованим искуствима развијених тржишних привреда, преко конкретних искустава економских групација (као што је нпр. Европска унија) и појединих земаља, да би се на крају фокусирао на Србију, на коју ће се односити и студије случаја и већина практичних примера. Циљ је такође да се полазници оспособе за праћење и научну евалуацију активних програма тржишта рада.

На крају програма очекује се да полазници буду у стању да изолују утицај мера опште економске политике на исходе на тржишту рада идентификујући одговарајуће трансмисионе механизме. Они ће бити опремљени и знањима о основним активним и пасивним политикама тржишта рада, њиховим теоријским ефектима и искуствима у емпиријској примени у различитим институционалним контекстима. Посебно, они ће бити упознати са еволуцијом активних и пасивних политика и програма тржишта рада у Србији, са креаторима и носиоцима јавне политике у овом домену и институцијама надлежним за њихово спровођење, посебно са радом Националне службе за запошљавање. Они ће бити у стању да критички разматрају креирање политике и овладаће знањима о праћењу и научној квази-експерименталној евалуацији спроведених програма у овом домену.

Који су едукативни циљеви програма?

- Оспособљавање студената за анализу политике запошљавања и тржишта рада, као и за практичну примену политике запошљавања као саставног дела опште економске политике.

- Упознавање са активним и пасивним политикама тржишта рада као непосредним облицима интервенције на тржишту рада.
- Контекст анализе почиње од теоријско-апстрактног образложења разлога за интервенцију и начина интервенције, затим се помера према стилизованим искуствима развијених тржишних привреда, преко конкретних искустава економских групација (као што је нпр. Европска унија) и појединих земаља, да би се на крају фокусирао на Србију.

Која знања ће стећи учесници?

- Систематска знања о месту и главним елементима политике запошљавања у ширем и ужем смислу
- Неопходна знања о статистици и индикаторима тржишта рада
- Овладавање техникама праћења и научне евалуације активних програма тржишта рада.

Реализатор: Михаил Арандаренко

Садржај курса

- Разлози за интервенцију на тржишту рада и ограничења интервенције
- Политика запошљавања као део опште економске политике. Политике тржишта рада као део политике запошљавања
- Теоријска анализа активних политика тржишта рада. Класификација политика тржишта рада према ОЕЦД-у и Евростату. Разлике у примени политика тржишта рада по земљама.
- Евалуација активних политика тржишта рада и главни емпиријски резултати. Основи квази-експерименталних евалуација тржишта рада и практичан рад са подацима
- Основи квази-експерименталних евалуација тржишта рада и практичан рад са подацима
- Стратегија запошљавања и политике тржишта рада у Европској унији. Будућност рада и прилагођавања институција и политика.
- Стратегија запошљавања у Србији, Активни програми тржишта рада у Србији. Пасивни програми тржишта рада у Србији. Будућност рада и прилагођавања институција и политика у Србији.

НАЗИВ КУРСА:

САВРЕМЕНИ ПРОБЛЕМИ СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

Кратак опис курса

Курс се бави разним изазовима у оквиру савремене државе благостања. На пример, да ли расправе о универзалном основном дохотка означавају напуштање досадашње доктрине таргетирања и окретање социјалних накнада, а које имају више универзални карактер. Поред анализе социјалних трансфера усмерених ка смањивању сиромаштва, посебна пажња је посвећена анализи система образовања и здравства. Циљ је да се студенти упознају са моделима развијеним у оквиру економије образовања и здравства, а који указују на значај школовања и система здравствене заштите, како на индивидуалном тако и на државном нивоу. Студенти ће бити упознати са инструментима за финансирање образовања и здравства, као и критеријумима за оцену ефикасности и правичности ових система. Током курса, пажња ће бити посвећена и имплементацији различитих метода како би се оценили ефекти социјалне политике која се односи на социјалну заштиту, образовање и здравство, али и ако би се креирала предвиђања у вези са могућим ефектима промене социјалне политике. Пре свега, студенти ће се упознати са анализом трошкова и користи која омогућује процену финансијске исплативости и економске оправданости јавних пројеката и политика које спроводи држава како би се ресурси алоцирали на начин на који се највише повећава благостање целог друштва. Студенти ће бити оспособљени да примене кључне теоријске концепте и практичне алате који су од суштинског значаја за процену активности државе применом техника анализе користи и трошкова, у условима несавршених тржишта и присуства ризика и неизвесности.

Који су едукативни циљеви програма?

- Упознавање о елементима и типовима социјалне политике;
- Обезбеђивање знања о разлозима за државну интервенцију у образовању и здравству;

- Пружање теоријске основе за примену различитих методолошких инструмената у изабраним сегментима социјалне политике;
- Пружање увида у могућности примене анализе користи и трошкова приликом евалуације и креирања политика држава благостања, образовних и здравствених политика.

Која знања ће стећи учесници?

- Сиромаштво и неједнакост: дефинисање и мерење
- Образовни систем: понуда и тражња за образовним услугама
- Здравствени систем: понуда и тражња за здравственим услугама
- Ефикасност и правичност у домену социјалне, образовне и здравствене политике.

Реализатор: Јелена Жарковић

Садржај курса

- Концепти (Политичка економија: социјална правда и држава; Економска теорија: државна интервенција у циљу унапређења ефикасности и правичности;
- Концепти и мерења: благостање, сиромаштво и неједнакост
- Социјални трансфери. Утицај на сиромаштво и неједнакост
- Дистрибутивни ефекти пореске политике
- Тражња за образовањем: теорија људског капитала и алтернативне теорије
- Понуда образовања: модалитети финансирања образовних услуга
- Креирање и оцена образовних политика: анализа детерминанти
- Теоријске основе анализе трошкова и користи у јавним политикама. Вредновање нето користи (на основу дејства пројекта на тржиштима аутпута и инпута).
- Дисконтовање будућих ефеката пројекта и третман инфлације (финансијска нето садашња вредност и интерна стопа приноса)
- Економска анализа - друштвена дисконтна стопа (економска нето садашња вредност и интерна стопа приноса)
- Неизвесност - очекиване вредности и анализа осетљивости; Ризик и очекивани исходи (опције).

НАЗИВ КУРСА:

БЕЗБЕДНОСНЕ ПОЛИТИКЕ СРБИЈЕ

Кратак опис курса

На почетку курса, студенти ће бити упознати са појмом безбедности као јавног добра и јавне политике. Посебно ће бити важно да студенти разумеју унутрашњу и међународну безбедност као јавно добро а безбедносне политике као јавне политике. Након тога, студенти се упознају са системом националне безбедности, правним и стратешким оквиром безбедносних политика и процесом доношења одлука у овој области. Студенти ће затим бити упознати са спољном политиком, одбрамбеном политиком, политиком унутрашњих послова, обавештајном политиком, политиком сајбер безбедности, реаговањем у ванредним ситуацијама као и безбедносним аспектима осталих јавних политика попут еколошке (безбедност животне средине) пољопривредне (безбедност хране) социјалне (безбедност на раду итд) и осталих јавних политика.

Који су едукативни циљеви програма?

- Упознавање са концептом и анализом безбедносне политике
- Сагледавање система националне безбедности Републике Србије
- Разумевање појединих безбедносних политика (војне, обавештајне, полицијске, спољне итд) у ширем контексту јавних политика у области безбедности
- Упознавање са методама израде предлога практичне политике из области безбедности.
- Оспособљавање полазника за самосталну анализу безбедносних политика.

Која знања ће стећи учесници?

- Теоријска знања о безбедносној политици
- Емпиријско познавање безбедносних политика Републике Србије
- Разумевање безбедносних политика у ширем историјском, институционалном, политичком и међународном контексту

Реализатор: Филип Ејдус

Садржај курса

- Безбедност као јавно добро и јавна политика
- Анализа безбедносне политике
- Безбедносно наслеђе
- Безбедносно окружење и интереси Републике Србије
- Систем националне безбедности и демократско управљање
- Изазови, ризици и претње националној безбедности
- Одбрамбена политика
- Унутрашњи послови
- Обавештајна политика
- Информациона безбедност
- Безбедносна сарадња и интеграције
- Радионица за израду предлога практичне политике

Биографије предавача

Јасна Атанасијевић

Јасна Атанасијевић је ванредни професор на Природно-математичком факултету, Универзитета у Новом Саду, на Департману за математику и информатику. Реализује предмете из области економије, финансија и операционих истраживање на основним и мастер студијама. У периоду од 2014. до 2018. била је први директор Републичког секретаријата за јавне политике. Осмислила је и руководила спровођењем реформе планирања у државној управи у оквиру шире Стратегије реформе јавне управе укључујући и доношење Закона о планском систему Републике Србије. Током 20 година радног искуства самостално и у сарадњи је спровела и објавила велики број примењених економских истраживања и анализа за потребе јавних политика у различитим областима (као истраживач) и за потребе подршке управљању и одлучивању у финансијском сектору (као главни економиста банке). Учествовала је у припреми неколико важних стратешких докумената попут Програма економских реформи Владе Републике Србије и Стратегије паметне специјализације Републике Србије. Ангажована је као консултант на неколико међународних развојних пројеката у области политика конкурентности и запошљавања, финансирања малих и средњих предузећа, науке и иновација. Руководила је билатералним пројектом научне сарадње између Србије и Француске "Павле Савић" у периоду од 2017-2019. Учествовала је на пројекту Министарства просвете "Нумеричке методе, симулације и примене" у периоду од 2017-2019. године. Од новембра 2018. испред Универзитета у Новом Саду координира трогодишњим пројектом Ерасмус + КА2 Интердисциплинарни програми кратких циклуса у области креирања и анализе јавних политика (ППМА). Члан је уредништва научног часописа Економика предузећа који издаје Савез економиста Србије. Члан је председништва Савеза економиста Србије

Јасна Атанасијевић је рођена у Београду 1979. године. Завршила је гимназију „Свети Сава“ (1997. године, као добтник Вукове дипломе), дипломирала економију на Економском факултету Универзитета у Београду (2002. године), стекла диплому мастера на Факултету друштвених наука Универзитета Тулуза 1 у Француској (2003. године), докторирала економију на Универзитету Париз 1 Сорбона (2013. године).

Михаил Арандаренко

Михаил Арандаренко је је економиста рада и стручњак за тржиште рада и социјалне политике са значајним истраживачким, наставним, политичким и консултантским знањем у областима економије рада, институција тржишта рада, програма запошљавања, социјалне политике и сродних питања. Он је редовни професор на предметима Економија рада и Основи економије на основним студијама, а учествује у извођењу наставе на мастер и докторским студијама Економског факултета Универзитета у Београду.

Објављивао је на српском и енглеском језику. Био је постдокторанд на Collegium Budapest – Institute for Advanced Study између октобра 1999. и јуна 2000. Радио је на Централноевропском универзитету у Будимпешти и Институту за социологију Мађарске Академије наука током 2001. и 2002. године. Био је гостујући професор на Graduate Center, City University of New York између јануара и јула 2019, виши гостујући сарадник на London School of Economics између септембра 2014. и марта 2015. године. Био је добитник академског гранта ММФ-а у октобру 2017. године. Има велико искуство у истраживању тржишта рада и иницијативама политике запошљавања у региону југоисточне Европе / западног Балкана. У 2008. и поново у 2018. и 2019. радио је као водећи саветник за Светску банку анализирајући опорезивање зарада, трошкове рада и зараде на западном Балкану. Од 2012. године координатор је ЛСЕЕ истраживачке мреже радне групе за запошљавање, а такође је био и вођа мреже истраживача тржишта рада подржане од стране РППП-а на западном Балкану у периоду 2016-2017. Био је вођа пројекта Савета за регионалну сарадњу / ЕСАП-а под називом Регионална анализа запошљавања и социјалних мера на западном Балкану, 2016-2017.

Професор Арандаренко је стручњак за Србију у оквиру Мреже изврности за праћење политике запошљавања и радног права Директората за запошљавање Европске комисије континуирано од 2009. године. Учествовао је као независни стручњак за Србију у осам тема у оквиру Програма узајамног учења. Израдио је два извештаја о стању Стуба социјалних права у Србији за 2019 и 2020. годину. Као консултант ради за Европску комисију, Европску фондацију за обуку, Међународну организацију рада, Светску банку, ГИЗ и др.

Михаил Арандаренко је члан уредништва часописа Economic Annals, Rapoeconomics и Финансије, као и МОНС-а, Платформе за мониторинг социјалне ситуације у Србији (www.mons.rs).

Марија Бабовић

Марија Бабовић је редовна професорка на Одељењу за социологију Филозофског факултета, Универзитета у Београду и Директорка програма невладине организације Секонс – група за развојну иницијативу, специјализоване за примењена истраживања и евалуације политика. На Филозофском факултету Универзитета у Београду предаје курсеве Основе социологије рада, Основе економске социологије и Савремене економске миграције на основним студијама, Увод у студије одрживог развоја и Сиromаштво и социјална искључености и одрживи развој на мастер студијама социологије, те Социо-економску транзицију на докторским студијама на Одељењу за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. Чланица је Института за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду, у чијим истраживањима учествује од 2000. године.

Област на коју је усмерен њен истраживачки фокус обухвата широк спектар проблема из области социо-економског развоја и родних односа. Више деценија истраживања у овој области, укључујући и специфичне теме које се односе на запосленост, економске стратегије домаћинства, родне економске неједнакости, миграције, проблеме социјалне искључености и сиромаштва, са посебним увидима у положај различитих група под ризиком од искључености, као и специфичним положајем жена из тих група (попут ромске популације која живи у нестандартним насељима, присилних миграната, становништва из руралних подручја, становништва које живи у сиромаштву), резултирале су у великом броју објављених научних, стручних радова, као и анализа практичних политика.

Марија Бабовић је учествовала и у зради али и евалуацији различитих политика, државних стратегија и акционих планова, посебно у области родне равноправности, одрживог развоја и социјалног укључивања. Сарађивала је са великим бројем међународних организација, укључујући UN Women, UNICEF, UNPD, UNFPA, OEBS и др. Ауторка је првог извештаја о индексу родне равноправности Европског института за родну равноправност (EIGE) за Србију. Представница је Европске мреже против сиромаштва – Србија у Европској мрежи сиромаштва – Европа и чланица координационе групе за политике социјалног укључивања у оквиру ове велике европске мреже организација цивилног друштва.

Милош Бешић

Милош Бешић редовни је професор на Факултету политичких наука, Универзитета у Београду, где предаје социологију и методологију. По основном образовању је социолог, а то је и област из које је дипломирао на Филозофском факултету, Универзитета у Нишу и магистрирао на Филозофском факултету, Универзитета Црне Горе. Докторирао је, такође, на Универзитету Црне Горе у оквиру међународног академског пројекта сарадње Универзитета у Ослу и Универзитета Црне Горе.

Низ година је био на усавршавањима на Универзитету у Ослу као 'research fellow', а такође је користник престижне стипендије 'Junior Faculty development Program' коју директно подржава State Department - USA. Годину дана у оквиру ове стипендије провео је као visiting scholar на University of Berkeley у Калифорнији, те је био на internship-у као истраживач у Washington D.C.-у у Америчком удружењу социолога (ACA).

У свом научном раду, објавио је велики број научних монографија, студија, као и радова у реномираним међународним часописима. Професор Бешић руководио је Центром за научна и примењена истраживања Факултета политичких наука у Београду, национални програм директор је Европског истраживања вредности за Србију (ЕВС), консултант је Нинамедие истраживања, а такође је и главни методолог Центра за демократију и људска права у Подгорици.

Тakoђе, професор Бешић је реализовао велики број пројеката која су подржали Европска агенција за реконструкцију, Европска Комисија, УНДП, Шведска СИДА, Немачки Хелп, као и велики број других међународних организација. На тим пројектима је обављао послове руководиоца пројекта, координатора, главног истраживача, евалуатора и консултанта. У региону је препознат и признат као стручњак за истраживања различитог типа, а друштвена истраживања јесу примарна област којом се бави.

Небојша Владисављевић

Небојша Владисављевић је редовни професор на Факултету политичких наука Универзитета у Београду. На основним и последипломским студијама предаје на курсевима о политичким установама и политичком животу у Србији, балканским државама, као и о демократији и демократизацији.

Основне студије завршио је на Факултету политичких наука Универзитета у Београду 1994. године. Мастер из упоредне политике и докторске студије политичких наука (MSc Comparative Politics, PhD in Government) завршио је 1998.

односно, 2004. године у Великој Британији, на Одсеку за политичке науке Лондонске школе економије и политичких наука (Department of Government, London School of Economics and Political Science), у оквиру Универзитета у Лондону. Од 2000. до 2008. године ради на Лондонској школи економије и политичких наука као асистент на основним студијама на Одсеку за политичке науке (2000/2001) а затим и као предавач на основним и мастер студијама упоредне политике (MSc Teacher, 2002-2004; LSE Fellow in Government, 2004-2008). На Факултету политичких наука предаје од 2008. године.

У досадашњој каријери професор Владисављевић је објавио монографије *Serbia's Antibureaucratic Revolution* (Palgrave Macmillan, 2008; превод: *Антибирокуратска револуција*, Архипелаг, 2020) и *Успон и пад демократије после Петог октобра* (Архипелаг, 2019), као и више чланака у међународним научним часописима и поглавља у монографијама које су објавили истакнути међународни академски издавачи.

Поред домаћих истраживачких пројеката, учествовао је и на међународном истраживачком пројекту ФП7 о медијима, сукобима и демократизацији који је финансирала Европска комисија (MeCoDEM, 2014-2017, бр. 613370; координатор Катрин Волтмер, Лидс) у сарадњи са универзитетима у Лидсу, Оксфорду, Бохуму, Каиру, Јоханесбургу, Стокхолму и Хамбургу. Професор Владисављевић је био координатор радног пакета 3, тј. квантитативне анализе садржаја медијског извештавања о демократизацији у Египту, Јужноафричкој Републици, Кенији и Србији, као и координатор истраживачког тима ФПН.

Небојша Владисављевић је члан Удружења за политичке науке Србије (УПНС); функцију председника Удружења је обављао од 2016. до 2020. године.

Данило Вуковић

Данило Вуковић рођен је у Београду 1974. године. Завршио је Земунску гимназију, дипломирао филозофију (1999. године), магистрирао социологију на Филозофском факултету Универзитета у Београду (2007. године), а докторат је одбранио на Правном факултету Универзитета у Београду (2012. године). Похађао је летње школе, курсеве и семинаре у организацији Универзитета у Ослу, Вестминстер универзитета, Централноевропског универзитета, УНДП, Светске банке и др. Радио је као директор истраживачке и консултантске агенције Партнер у Бања Луци (2000-2002), директор Фонда за социјалне иновације Министарства рада и социјалне политике (2003-2008) и директор Сектора за инклузивни развој Програма Уједињених нација за развој (УНДП) у Србији (2008-2010). На Правном факултету радио је као асис-

тент (2008-2013), доцент (2013-2018), а сада као ванредни професор (2018-). Као консултант ради за УН, ГИЗ, Светску банку, Секонс, Налед, The Asian Foundation, на пројектима Европске уније, у Србији и региону.

Бави се социологијом права, социјалном политиком и анализом јавних политика. Самостално или у сарадњи са другим истраживачима, спровео је истраживања у следећим областима: одговорност владе и правна држава (Србија и Камбоџа, 2014. и 2015. године), законодавна делатност парламента (Србија, 2012. и 2013. године), приступ правди и бесплатна правна помоћ (Србија, 2012. и 2013. године), процес доношења закона и јавних политика (Србија, 2012. и 2013. година), правничка професија у Србији и Хрватској (2018. и 2019. године). Члан је уредништва Анала Правног факултета и часописа Социологија. Оснивач и руководиоца Центра за социолошко правна истраживања на Правном факултету Универзитета у Београду.

Испред Универзитета у Београду координира Еразмус плус пројектом "Interdisciplinary short cycle programs in public policy making and analysis". Током 2014. и 2015. године користио је стипендију Лондонске школе економије и политичких наука (London School of Economics and Political Sciences-LSE) и спровео истраживање о одговорности власти и владавини права у Камбоџи. Данило Вуковић је члан уредништва МОНС-а, Платформе за мониторинг социјалне ситуације у Србији (www.mons.rs).

Марко Давинић

Марко Давинић је редовни професор на предмету Управно право на Правном факултету Универзитета у Београду, на коме је дипломирао (1997), магистрирао (2004) и докторирао (2008). Академску 2004/2005. годину провео је на стручном усавршавању на Факултету за јавну политику и јавну управу Универзитета Џорџ Вашингтон у САД (George Washington University, School of Public Policy and Public Administration), а 2006/2007. године боравио је на докторском истраживању на Колеџу Сент Џонс, Универзитета у Оксфорду (St. John's College, Oxford University).

Као аутор и коаутор објавио је већи број радова у земљи и иностранству, међу којима се издвајају они монографског карактера: *Независна контролна тела у Републици Србији*, Досије, Београд 2018; *Право на азил – међународни и домаћи стандарди*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2013 (са И. Крстић); *Европски омбудсман и лоша управа (maladministration)*, Заштитник грађана, Београд 2013; *Стручно усавршавање државних службеника у Републици Србији*, Удружење за јавну управу, Службени гласник, Београд 2012 (са Д. Миловановићем и Ј. Ни-

чићем); *Globalization and Governance: New Challenges for American Leadership*, The George Washington Center for the Study of Globalization, Washington D.C. 2007; Концепција управног права Сједињених Америчких Држава, Досије, Београд 2004.

Био је члан више радних група за израду нацрта закона (између осталих, нацрта Закона о општем управном поступку и нацрта Закона о управним споровима) и члан више стручних тела Правног факултета и Универзитета у Београду. Од 2018. године, председник је Одбора за статутарна питања Универзитета у Београду.

Одржао је већи број гостујућих предавања у земљи и иностранству (између осталих, на Универзитету у Оксфорду, Универзитету Џорџ Вашингтон и Универзитету Џорџтаун).

Филип Ејдус

Филип Ејдус је ванредни професор на Факултету политичких наука Универзитета у Београду. У свом академском истраживању он истражује како идентитет, сећање, емоције и рационалност утичу на безбедносну политику и међународне интервенције. Географски фокус његових интереса су Западни Балкан, рог Африке и Блиски Исток. Објавио је бројне радове у научним часописима из области политичких наука, међународних односа и студија безбедности. Његова најновија књига је *Криза и онтолошка несигурност: Тескоба Србије због сецесије Косова* (Palgrave MacMillan, 2020). Он је такође оснивач и ко-уредник часописа *Journal of Regional Security*.

Филип је дипломирао и докторирао међународне односе и безбедност на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, као и дуплу мастер диплому на Лондонској школи за економију и политичке науке и Институту за политичке студије у Паризу (Sciences Po).

Више детаља о његовом раду можете пронаћи на његовом личном сајту: www.filipejdus.com

Јелена Жарковић

Јелена Жарковић је ванредна професорка на Економском факултету Универзитета у Београду и директорка у једном од водећих тхинк танкова у Србији, Фондацији за развој економских наука.

Њена главна поља истраживачког интересовања су тржиште рада, сиромаштво и неједнакост и пореска и социјална политика. Ангажована је као

координатор и / или истраживач у многим пројектима које финансирају Европска унија, Светска банка, Швајцарска агенција за развој и сарадњу, УНИЦЕФ и УНДП. Јелена Жарковић је држала курсеве за државне службенике Владе Републике Србије о припреми предлога јавних политика и евалуацији јавних политика. Учествовала је на бројним конгресима, семинарима и радионицама у Србији и иностранству и објављивала чланке у часописима попут *Cambridge Journal of Economics, Economics of Transition, Post-Communist Economies, International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations* и *International Journal of Micro-simulation*. Јелена говори енглески а служи се и француским и италијанским језиком.

Татјана Јованић

Татјана Јованић, LL.M/Finance (Frankfurt am Main), Магистар правно-економских наука (ПФ УБ) је редовни професор Економског права на Правном факултету Универзитета у Београду. Од 2016 године предаје и на Факултету политичких наука, на мастер студијама, смер Политички систем и привредни развој (Политика регулације тржишта).

Области интересовања: Јавно привредно право, Европско економско право, Студије регулације и регулаторног менаџмента, Финансијска регулација.

Од 2013.г. је саветник Гувернера Народне банке Србије за питање усклађивања права са правом ЕУ, а од 2015.г. члан ужег Преговарачког тима Владе РС за процес преговора са ЕУ, у областима поглавља 4 (слободно кретање капитала), 9 (финансијске услуге), 17 (економска и монетарна политика). Учествовала као члан радних група за израду прописа и стратегија из области заштите потрошача, финансијских услуга, кретања капитала и др.

Била је гостујући истраживач и предавач на неколико факултета у Европи (Универзитет у Ници Софија Антиполис - Центар за изучавање економског права, Универзитет у Хамбургу, Кингс колеџ Универзитета у Лондону, Лондонска школа економије (Центар за анализу ризика и регулације), Универзитет у Берлину (Центар за право регулације и конкуренције), Универзитет у Марибору, Универзитет у Тилбургу, Универзитет у Загребу и др.), а у току школске године 2009-2010 и на University of Pennsylvania Faculty of Law (Penn Program on Regulation).

Оснивач је и главни и одговорни уредник првог студентског часописа студената права у Југоисточној Европи - Студентска ревија за привредно право, који је основан 2010 г. и препознатљив је по тзв. здруженим истраживачким подухватима студената на одабрана питања из области јавних политика.

Од 2002 године је објавила око сто чланака и поглавља у књигама на српском и енглеском језику. Објавила је неколико монографија, као и експертских извештаја. Учествовала је на бројним конференцијама у земљи и иностранству. Члан је надзорног одбора Радне групе за Регулаторно управљање (Standing Group on Regulatory Governance - European Consortium for Political Research - ECPR).

Марко Михић

Марко Михић је редовни професор и Руководилац Катедре за менаџмент и управљање пројектима Факултета организационих наука Универзитета у Београду. На Факултету организационих наука је дипломирао (2001), магистрирао (2005) и одбранио докторску дисертацију (2008). Његов научно-истраживачки интерес обухвата менаџмент, пројектни менаџмент, стратегијски менаџмент, припрему и оцену инвестиционих пројеката и управљање променама. Поред матичног факултета предаје на више факултета у земљи и иностранству. Од иностраних факултета највише је ангажован на Факултету за управу Универзитета у Љубљани где је изабран у звање гостујућег професора на предмету Менаџмент у јавном сектору.

У досадашњем раду учествовао је у изради више књига и монографија од међународног и националног значаја, а самостално и у сарадњи са другим ауторима објавио је више научних и стручних радова на конгресима, симпозијумима и у часописима у земљи и иностранству (преко 200 радова, од тога 20 радова на СЦИ листи у категоријама M21-M23). Био је укључен у организовање многих научних и стручних конференција, а на више међународних конференција је био предавач по позиву. Учествовао је као руководилац или члан тима на већем броју домаћих и међународних научно-истраживачких и других пројеката.

Члан је редакционог одбора часописа *Journal of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies* и *European Project Management Journal*. Члан је, Светске асоцијације за управљање пројектима и Америчког института за управљање пројектима. Руководилац је Центра за професионалну сертификацију менаџера и један од оснивача Центра за *Microsoft Project* формираног под покровитељством компаније *Microsoft*. Такође, члан је *Academy of Management* и *The Chartered Management Institute*, чији се сертификовани предавач за нивое 5, 6 и 7 у области Стратешког менаџмента и лидерства.

У свом раду сарађује са великим бројем домаћих и иностраних организација, а ангажован је као стални или повремени консултант од стране различитих државних и водећих привредних организација. Као руководилац или предавач учествовао је на бројним едукативним програмима, специјалистичким семинарима и тренинзима из области менаџмента у земљи и иностранству.

Јелена Павловић

Јелена Павловић је од 2019. године доцент на Одељењу на психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду, где води наставу на предметима Психологија међуљудских односа на раду, Организационе промене и развој, као и Управљање променама. Претходно је од 2005. године била запослена у Институту за педагошка истраживања, у оквиру ког је била и руководилац националног пројекта.

Једна од области експертизе је квалитативна методологија у области друштвених истраживања. Међународни пројекти у којима је користила квалитативну методологију у контексту јавних политика били су: *Mobility and emigration of experts: Personal and social gains and losses* (2010, Група 484); *Images of educational change: Reflecting on the past, envisioning the future* (2011, Regional Research Promotion Program & University of Fribourg); *Komparativna analiza sistema stručnog usavršavanja nastavnika u Srbiji i u Sloveniji* (2011, bilateralni projekat MPNTR); *Zašto dolazi do nepoštovanja privrednih pravila i propisa: percepcije predstavnika privrede i eksperata* (2017, USAID i Partneri za demokratske promene, Srbija).

Као гостујући предавач водила је наставу на предмету *Qualitative Research Methods* у оквиру European Business School, Department of Management у Немачкој (школска 2015/2016. година).

Бранко Радуловић

Бранко Радуловић је дипломирао на Економском факултету на смеру банкарство и финансије јула 1997. године са просечном оценом 9,2, док је дипломски рад одбранио са највишом оценом. По дипломирању заснива радни однос као истраживач-сарадник са Економским институтом у Београду, где учествује у неколико научних пројеката. Маја 1998. године изабран је у звање асистента приправника на Правном факултету Универзитета у Београду на предмету Политичка економија. Од септембра 1999. године био је сарадник у неколико истраживачких пројеката у оквиру института G17 (ЕСПИ), где је био уредник макроекономске рубрике месечног економског билтена. У школској 2001/2002 години као Чивнинг стипендиста похађа последипломске студије у области економије на Универзитету у Бирмингему, Велика Британија. Као студент генерације, са успехом је одбранио тезу под називом "Modelling Labour Market Dynamics in Transition Economies: Good Jobs, Bad Jobs and On-the-Job Search". Диплома је нострификована на Економском факултету Универзитета у Београду, октобра 2013. године. Од 2001. године ангажован је као саветник Светске банке за развоје приватног и финансијског сектора и учествује у изради већег броја студија, техничкој помоћи и

припреми структурних кредита у Републици Србији и другим земљама региона југоисточне Европе. У јануару 2006. године, започиње докторске студије у области економске анализе права и институционалне економије у оквиру међународног програма Универзитета у Торину (Univerista degli studi di Torino) Након полагања испита на докторским студијама, током друге године студија борави као гостујући истраживач на Универзитету Корнел. Докторску тезу под називом „Essays in Economic Analysis of Bankruptcy Law“ одбранио је априла 2010. године са одликом, чиме је стекао звање Доктора правно-економских наука. Поред основних, мастер и докторских студија, кандидат је завршио и додипломске студије на Београдској отвореној школи 1996/97. Кандидат се усавршавао у области економске анализе права (CEU, Budapest), анализе ефеката прописа (College of Europe, Bruges), економске анализе, писања радова и извештаја (World Bank Institute). Током и непосредно након студија био је полазник неколико летњих школа у области економске политике, институционалне економије, европских интеграција.

Јована Обрадовић

Јована Обрадовић дипломирала је 2012. године на Одељењу за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду на тему „Запосленост младих у Србији и политике запошљавања“. Мастер студије завршила је 2015. године, одбравивши мастер рад на тему „Положај индустријских радника у процесу друштвене трансформације: студије случаја три предузећа у Србији“. Економска социологија и социологија рада представљају тежиште њеног академског интересовања.

Радила је као анкетарка у истраживањима Института за социолошка истраживања, као секретарка Одељења за социологију Филозофског факултета у Београду. Током летњег семестра школске 2015/2016. године, као студенткиња докторских студија социологије, била је ангажована на предмету *Основи економске социологије*. Од 2016. године запослена је у организацији Секонс на позицији истраживачице, а од априла 2018. године у овој организацији обавља посао координаторке истраживања.

Током рада на поменутиим позицијама, Јована Обрадовић била је укључена у низ истраживачких пројеката, који су се бавили различитим темама (социо-економским развојем, миграцијама, насиљем над женама и децом итд). Неки од најзначајнијих пројеката на којима је радила су: мониторинг и евалуација пројекта „Заустави – заштити – помози: успостављање снажнијег институционалног одговора на родно засновано насиље у АП Војводини (за Покрајински секретаријат за здравство и Центар за подршку женама – Кикинда, подржано од стране UNTF), израда Студије о покретачима и де-

терминантама насиља над децом (за УНИЦЕФ), пројекат „Пружање подршке повратницима ромске националности на Западном Балкану у циљу ефективне реинтеграције“ (за Светску банку), евалуација Националног акционог плана за примену Стратегије за родну равноправност у периоду од 2016. до 2018. године (подржаног од стране Агенције Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена и Координационог тела за родну равноправност), као и бројни други.

Учествовала је у писању више публикација, од којих су посебно значајне:

- Секонс (2020). *Утицај КОВИД-19 пандемије и мера за њено спречавање на запосленост и услове рада жена и мушкараца у Србији*. Београд: Friedrich-Ebert-Stiftung, Секонс. Доступно на: <https://www.secons.net/publications.php?lng=Serbian>
- Секонс (2019). *„ЗАУСТАВИ – ЗАШТИТИ – ПОМОЗИ: снажнији институционали одговор на родно засновано насиље у АП Војводини. Финални евалуациони извештај*. Београд: Секонс. Доступно на: <https://www.secons.net/files/publications/97-publication.pdf>
- Секонс (2018). *Финални извештај евалуације Акционог плана за спровођење Националне стратегије за родну равноправност Републике Србије (2016 – 2018)*. Београд: UN Women. Доступно на: <https://www.secons.net/files/publications/99-publication.pdf>
- Секонс (2017). *Насиље према деци у Србији: детерминанте, фактори и интервенције*. Београд: УНИЦЕФ Србија. Доступно на: <https://www.secons.net/files/publications/69-publication.pdf>
- Секонс (2016). *Међусекторска сарадња на заштити деце од злостављања и занемаривања у локалним самоуправама: анализа локалних споразума*. Београд: Мрежа организација за децу Србије. Доступно на: <https://www.secons.net/files/publications/73-publication.pdf>

Др Драган Алексић

Др Драган Алексић дипломирао је 2012, мастер студије завршио 2014, а докторирао 2020. године на Економском факултету Универзитета у Београду са темом "Тржиште рада ниских зарада – ефекти промене минималне зараде и неједнакост зарада у Србији. Добитник је бројних награда и стипендија. Своју радну каријеру започиње 2013. године ангажманом у Научном друштву економиста Србије (НДЕС). Потом је радио као демонстратор (од 2013.), сарадник у настави (од 2014.) и асистент (од 2015. године) на предметима Основи економије и Економија рада на Економском факултету у Београду. У току је његов избор у звање доцента који ће бити окончан до фебруара 2021. године. Аутор је великог броја радова различитих категорија који су објављени у рецензираним часописима, као поглавља у домаћим и међународним монографијама, зборницима радова и сл. Учесник је бројних домаћих и међународних конференција.

Драган Алексић је учествовао и на бројним међународним и домаћим научно- истраживачким пројектима. Тренутно је ангажован као истраживач на пројекту Министарство образовања, науке и технолошког развоја. Као истраживач ангажован је и у оквиру Фондације за развој економске науке (ФРЕН - <https://fren.org.rs/saradnici>), Научно-истраживачког центра Економског факултета (НИЦЕФ - <https://nicef.ekof.bg.ac.rs/o-nama/nas-tim/>) и Платформе за мониторинг социјалне ситуације у Србији (МОНС - <https://mons.rs/about/management>). Био је ангажован као консултант Светске банке и активни је члан Eurasia Business and Economics Society (ЕБЕС).

